

Den Laethemschen Vriendenkring

Verslag van de vergadering van dinsdag 11 december 2007

Plaats : Brouwerijschuur, Dorp, Latem

Aantal aanwezigen : 51

Begin van de vergadering : 20u00

Einde van de vergadering : 22u10

Verontschuldigd : Albert Haelemeersch, Rigo Van de Voorde, Eddy Priau, Louise en Anouk Shaw, Paul Santens.

Agenda :

Voorzitter Albert kan, wegens andere onverwachte verplichtingen, de vergadering niet bijwonen.

Ere-Voorzitter Guido Dhaene verwelkomt de aanwezige leden.

Hij komt nog even terug op de succesvolle vergadering van november en op het fantastische wederoptreden van de Leievaganten, die na meer dan 30 jaren, nog niets van hun aanstekelijke samenzang hebben verloren. Ook Guido hoopt dat dit optreden in de toekomst zou kunnen herhaald worden.

Verder herinnert hij onze leden nog eens aan het verschijnen van het kijkboek "Latem-Deurle", dat door de leden nog altijd kan aangekocht worden aan de voorintekenprijs (16 €).

Guido gaat nu verder met het thema van de dag :

"Boerderijen en aanverwante beroepen in Latem (na W.O. II)"

Zoals we dat in onze vereniging gewoon zijn, willen we een soort inventaris opmaken van de boerenhoven en aanverwante bedrijven zoals die in het Latem van na de oorlog bestonden.

Hier volgt de (voorlopige ?) lijst :

Boerderijen

Latemstraat		
Jules Ranschaert (nu Galerij De Vos)	Frans Van de Kerckhove (nu ex-Haelemeersch)	
Maria Van de Kerckhove (nu jeugdhuys)	Noe de Vos	Georges De Vos
Remi Verhaegen	Achiel De Rese	Camiel Verstraete (nu KBC)
Proefhoeve Versele	Lebeer (2 broers en een zuster, deed ophaling huisvuil)	
Burgemeesterstraat		
Emiel Peirens		
Brandstraat		
Maurits Van de Voorde (nu Coiffure Magique)		
Kapitteladreef		
Domein Gevaert		
Bunderweg		
Alois De Bie (nu manège)	Richard Vertriest	
Molenstraat		
Nestor De Spae (molenaar)		
Oudburgweg		
Raymond Verkerken		
Zevcotestraat		
René Steyaert (nog aktief)	Achiel Verdonck (later kinderen)	
Aster Verdonck (nog aktief)		
Palapelstraat		
Brochez		
Mortelputstraat		

<i>Theofiel Lebeer</i>			
Koperstraat			
<i>Joos (nu notaris)</i>			
Baarlefrankrijkstraat			
<i>René Van de Gehuchte-De Plae</i>		<i>Adrien De Volder (nog actief)</i>	
Baarlefrankrijkstraat : Groentenboeren			
<i>Remi Bytebier</i>	<i>Richard Bytebier</i>	<i>Claeys</i>	<i>Antoine Idé</i>
<i>Maurice Sergeant</i>	<i>Jan Sergeant</i>	<i>Scherpereel</i>	<i>Vanballenberge</i>
Brakelstraat			
<i>Georges Verkerken</i>	<i>Richard Joos</i>	<i>Firmin Goetgeluck (en zoon, nog actief)</i>	
Pijkenaas			
<i>De Vreese</i>	<i>Gilbert Dossche (nog actief)</i>		
Nelemeersstraat			
<i>Dossche</i>	<i>Verkerken</i>	<i>Roger De Rese</i>	<i>Van der Vennet</i>
<i>Van Wonterghem (zusters en broer)</i>		<i>Begijn</i>	<i>Nachtergaele</i>
<i>Remi Claeys</i>	<i>De Rese</i>		
Kortrijksesteenweg			
<i>Georges Van de Voorde</i>	<i>De Keyzer</i>	<i>De Bie</i>	<i>Torck Claeys</i>
<i>Vermaercke (ex-Charaban, nu Italiaans rest.)</i>		<i>Vynckier (later schroothandel)</i>	
Kleine Heide			
<i>Georges Malfait (bijgenaamd Praline)</i>			
Twee Dreven			
<i>Torck</i>			
Schoutput			
<i>Valeer Weytens</i>	<i>De Jaegher</i>	<i>De Clercq</i>	
Moeistraat			
<i>Gerard Van de Voorde</i>	<i>Van Oost</i>		
Keistraat			
<i>Antoine Verdonck</i>	<i>Azaire Snauwaert</i>	<i>Henri Dhondt</i>	
Groene Dreef			
<i>Verkerken</i>			

Aanverwante beroepen

Smeden	
<i>Valère Delember</i>	<i>Nand Tack</i>
<i>Oscar Moerman en Raf Van de Putte</i>	<i>Van Overschelde Georges</i>
Kuipers	
<i>Tiet Van Den Berghe</i>	
Mulders	
<i>Nestor De Spae</i>	
Handelaars in veevoerders	
<i>Estère Vermaelen-Delember</i>	<i>Van den Bossche</i>
<i>Louis Van de Ghinste</i>	

Guido Dhaene zou Guido Dhaene niet zijn moest hij ons, als geboren en getogen Latemnaar, niet verblijden met enkele sappige anekdotes rond dit thema.

Hier volgt zijn relaas :

*Vroeger werd de smidse van **Valère Delember**, samen met het café "Drie Koningen", uitgebaat door de overgrootouders van mijn vrouw, de familie Jules Van Hecke. De smidse werd voornamelijk gebruikt voor het maken van fietsen. Hier werd alles nog manueel vervaardigd en op een zondagmorgen werden er ooit 7 fietsen verkocht ! Daarna was het Valère Delember die hier voornamelijk als warme smid en hoefsmid de smidse exploiteerde.*

Ik herinner mij als kind, rond de jaren 1950, dat er hier dagelijks paarden werden beslagen van de Latemse boeren, de boeren van de omliggende gemeenten, evenals van enkele maneges (Minne, Golden River, Paddock). Ik zie nog de paarden die werden aangebracht, soms met twee tezelfdertijd, en hoe ze dan, dikwijls met grote moeite, in de "travalje" werden gedreven. De travalje (Frans woord voor "hoefstal, noodstal") was een half ovale metalen constructie waar het paard werd ingedreven en met een poot werd aangebonden zodat de smid zijn werk kon doen. Met de niet vastgebonden poot haalde menig paard soms stevig uit, wat destijds voor heel wat ongelukken zorgde (o.a. Van Hee). Het oude hoefijzer werd losgemaakt, de hoorn werd wat bijgekapt met een soort beitel, het nieuwe ijzer werd aangepast en bijna gloeiend ingebrand in de hoorn, waarna het met speciale lange nagels werd vastgezet. Ik herinner me nog heel sterk de aparte geur van het verbrande hoorn. De opgevangen paardenstront en de hoornafval werden buiten de smidse bewaard en diende later als goede meststof voor de groentetuin. Naast zijn bedrijvigheid als hoefsmid was Valère ook nog werkzaam als warme smid. Zijn zware hamerslagen op het aambeeld, het uittikken van de hamer om zijn arm en elleboog wat te laten rusten.... 't Is alsof ik dat gisteren nog hoorde! Rond de smidse was er steeds een drukke bedrijvigheid: nieuwsgierige kijkers of voorbijkomende boeren kwamen en gingen, want hier viel er altijd wat nieuws te vergaren. Jaarlijks maakte Valère de rekeningen op en in de maand december (waarschijnlijk rond St. Elooï) kwamen de boeren hem betalen. Hij was ook een van de beste trommelaars van de fanfare "Willen is kunnen", maar of dit iets met zijn beroep te maken had weet ik niet.

De smidse van **Nand Tack** was gelegen op de plaats waar nu ongeveer het bijgebouw van restaurant "La Pineta" staat. Achteraan (waar nu de grill is) was er de woonst van Nand en, in de andere helft, die van Wieze Goossens. Nand was een koudsmid maar hij had toch ook een vuur met blaasbalg. Hij was de man van het lichtere werk, kleine metaalwerken en werken met blik. Hij was vaak het slachtoffer van de fratsen van zijn buur en huiseigenaar baron Minne, die het niet kon laten om Nand het leven lastig te maken.

Van de vele anekdotes hieromtrent die ik van mijn vader en van Cesar De Cock heb horen vertellen geef ik jullie graag hierna een paar voorbeelden:

Een van de klassieke opdrachten van de baron was het laten revetteren van tot op den draad versleten ketels, een werk dat Nand bloed en tranen kostte want altijd weer was er toch nog een gaatje dat niet dicht was!

Een andere opdracht was het laten ontwerpen van metalen voorwerpen met een heel speciale vorm, met een gaatje precies op die bewuste plaats en dan nog liefst in duo, dus twee precies identieke stukken. Als je dan weet dat de boor van Nand zowat paraplu sloeg en draaide, kun je je voorstellen dat deze job veel weg had van een Tantaluskwellling.

En dan de historie van de Canadese steenkolen: de baron had de gewoonte om, eens zijn bestelde voorraad steenkool was geleverd en uitgekieperd, er een wit poeder over te strooien, kwestie van de dieven wat af te schrikken. Toen hij echter kolen met een wit randje ontdekte bij een van zijn bezoeken aan Nand, was zijn pertinente vraag dan ook: "Ha, Nand, ik zie dat je ook van die Canadese kolen hebt besteld?" waarop Nand dit lichtblozend moest beamen.

En dan was er nog Wies De Bie die 's avonds de WC (de fameuze houten "plank met gat") ging "versieren" zodat Nand 's anderdaags vlug wist dat ze hem alweer liggen hadden.

In 1936 werkte **Oscar Moerman** bij Anglo-Belge als werknemer én op zijn eigen in zijn smidse in de Latemstraat. Nadien heeft hij gebouwd in de Maenhoutstraat en is er definitief zelfstandig begonnen. Hij werd opgevolgd door zijn schoonzoon Raf Van de Putte en zijn vrouw Anita.

En dan was er nog de smidse van **Van Overschelde**. Wat deed hij als smid? Het leek eerder op een antiquair, met al die oude voorwerpen, zijn oude wagen... Hij reed wel rond met de fiets en bestelde zo ook Butagaz.

De woning van **Tiet Van Den Berghe** was gelegen langs de Kortrijksesteenweg (nu Restaurant La Pineta). Hij was de broer van Poin Van Den Berghe, gerenommeerd Latems stroper en nadien jachtwachter bij baron de Gie (in De Pinte). Hij maakte en herstelde houten vaten die gebruikt werden voor het opvangen van regenwater (later in beton) en aalstukken. Dit waren houten tonnen met bovenaan een houten tap die, met een vod er rond, de aal in de tonnen hield. Met deze tonnen,

die op karren werden geplaatst, werd de aal op de velden verdeeld. Den Tiet was een stroper, maar vooral de betere vissoorten haalde hij uit de Nazarethbeek.

Op de jaarbeurs had hij eens een radio aangekocht, maar bij de levering bleek hij niet over de nodige elektriciteit te beschikken, die was er nog helemaal niet.

Toen hij tijdens een overstroming, samen met Emiel de Cock, in een houten ton de jonge konijntjes ging "redden", keerde die ton om en viel hij pardoes in het water. Als hij dan, ter illustratie van dit gebeuren, vertelde dat de "Titanic" was vergaan, is hij aan zijn bijnaam "Den Tiet" gekomen en heeft hij die nooit meer kwijtgeraakt.

Estère Vermaelen-Delembert (zuster van Valère Delembert), had een handel in veevoerders en meststoffen in een woning met stallingen, tussen kuiper Van Den Berghe en de smidse van haar broer Valère (rechtover mijn geboortehuis, nu optiek Dirickx). Zij was een jonge weduwe met haar zoon Gilbert en had als hulp Karel De Meyer (vader van Simonne Verfaille-De Meyer), die in de Hoge Heirweg woonde. Hij was de voerman die met paard en kar de voeders en meststoffen ophaalde in de fabrieken en die later vanuit het depot ging leveren bij de boeren in Latem en omgeving. Maandelijks vertrok Estère met de fiets en een grote saccoche om de verschuldigde bedragen op te halen.

Van den Bossche, veevoederhandelaar met paard en kar, later met een vrachtwagen, was gevestigd in de Zevecotestraat.

Nog een handelaar in veevoerders was **Louis Van de Ghinste**, op de hoek van de Kouterbaan en de Latemstraat. Hij werd later opgevolgd door Pol De Smyter, de overleden echtgenoot van Superette Astrid, nu rechtover de zusterschool.

Tot daar het relaas van Guido.

Vooraleer de avond rustig keuvelend verder te zetten, vestigen we nog even de aandacht op de **Kerstmarkt**, volgend weekend in het dorp van Latem.

Onze vereniging zal hieraan deelnemen, in samenwerking met de Gemeentelijke Senioren Advies Raad (GSAR) : vooraan in de kelder onder de brouwerijschuur wordt een heus "Praatcafé" uitgbaat door de GSAR (met mogelijkheid tot degustatie van koffie, bier, andere dranken en pannenkoeken).

In de achterzaal in dezelfde kelder voorziet onze LVK een permanentie :

Hier zal de fotomontage "Latem vroeger en nu" (van Walter Oliebos) vertoond worden, evenals de videofilm die Guy Van Coillie heeft gemonteerd naar aanleiding van het optreden van "De Leievaganten" tijdens onze laatste vergadering. Deze videofilm zal trouwens ook aangekocht kunnen worden.

Verder zullen we daar ook ons "Kijkboek" kunnen verkopen en informatie geven over onze vereniging, eventueel kunnen hier ook nieuwe leden ingeschreven worden. Andere spontane of ludieke activiteiten zijn verder niet uitgesloten.

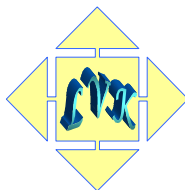
De "openingsuren" van deze kerstmarkt (en dus ook van onze permanentie) zijn :

zaterdag 15 december van 14 uur tot 22 uur en zondag 16 december van 11 uur tot 19 uur.

Enkele leden boden zich al aan om een bepaalde periode tijdens deze uren aanwezig te zijn, waarvoor onze dank bij voorbaat.

Met een vriendengroet en tot de volgende vergadering **-met Nieuwjaarsdronk- op Dinsdag 8 januari 2008 om 19u30 in de Brouwerijschuur !**

Wilfried Vancampenhoudt
Secretaris

Albert Haelemeersch
Voorzitter

Den Laethemschen Vriendenkring

Secretariaat : Maenhoutstraat, 85, 9830 Sint-Martens-Latem

Tel/Fax : 09/329 67 39 - GSM : 0475/94 98 18 - E-mail : campevents@telenet.be - Bank : 390-0344860-80